

Sygn. akt VIIIU 3457/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

W składzie:

Przewodniczący SSO Wiesława Szulczewska

o rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2019 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym
sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do przyznania rekompensaty

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 21 września 2018 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje M. P. prawo do rekompensaty do emerytury określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych .

SSO Wiesława Szulczewska

Sygn. akt. VII U 3457/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej M. P. przyznania emerytury z rekompensatą, wskazując, że na dzień 31 grudnia 2008 r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pozwany wskazał, że ubezpieczona łącznie udokumentowała okres 14 lat, 8 miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (k. 111 akt emerytalnych).

Od powyższej decyzji odwołała się M. P., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury z rekompensatą. Jak wyjaśniła ubezpieczona, pozwany organ rentowy błędnie nie zaliczył do okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze okresów udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia od 01 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r. Ubezpieczona zarzuciła pozwanemu niewłaściwą interpretację przepisów oraz błędy urzędników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, popełniane przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego ubezpieczonej, powodujące znaczne zaniżenie wysokości wypłacanej M. P. emerytury (k. 3-6 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. W jego ocenie łączny udowodniony przez ubezpieczoną okres pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na dzień 31 grudnia 2008 r. zamiast wymaganych 15

lat wyniósł jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 7 dni. Pozwany podniósł, że uwzględnił do okresów wykonywania pracy w szczególnym charakterze okres pracy w charakterze nauczyciela, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a więc z wyłączeniem okresów zasiłkowych i urlopu dla poratowania zdrowia, przebytych przed dniem 01 stycznia 2009 r. (k. 11-12 akt sprawy)

Żadna ze stron nie wniosła w pierwszym piśmie procesowym o przeprowadzenie rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. P., urodzona dnia (...), od 01 sierpnia 2012 r. ma przyznaną emeryturę.

okoliczność bezsporna, vide: decyzja pozwanego z dnia 14.09.2012 r. o przyznaniu emerytury – k. 11-12 verte akt emerytalnych

W dniu 03 września 2018 r. ubezpieczona złożyła w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie jej rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szkodliwych do emerytury.

Ubezpieczona dnia 14 września 2018 r. w kolejnym skierowanym do organu rentowego piśmie wskazała, że jak wynika z otrzymywanych przez nią pism od pozwanego nie wynika, aby rekompensata została uwzględniona w jej przypadku. Powódka w piśmie podniosła, że spełnia warunki do przyznania wnioskowanego prawa do rekompensaty.

dowód: wniosek ubezpieczonej z dnia 03 września 2018 r. – k. 92 akt emerytalnych, pismo ubezpieczonej z dnia 14 września 2018 r. – k. 107-108 akt emerytalnych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 21 września 2018 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonej M. P. przyznania emerytury z rekompensatą, wskazując, że na dzień 31.12.2008 r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pozwany wskazał, że ubezpieczona łącznie udokumentowała okres 14 lat, 8 miesięcy i 7 dni pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

dowód: k. 111 akt emerytalnych

W okresie od 02 stycznia 1975 r. do 31 sierpnia 1992 r. ubezpieczona zatrudniona była w Politechnice G. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach stażysty i technologa.

okoliczność bezsporna, vide: świadectwo pracy z dnia 27 marca 2003 r. – k. 7 – 7 verte akt emerytalnych

Ubezpieczona zatrudniona była w okresie od 01 września 1992 r. do 31 sierpnia 1993 r. na stanowisku nauczyciela języka angielskiego w pełnym wymiarze godzin w Szkole Podstawowej nr (...) im. J. K. w G..

okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1993 r. – plik I k. 8-8 verte akt emerytalnych

W okresie od 1 września 1993 r. do 31 sierpnia 1996 r. ubezpieczona wykonywała pracę na stanowisku nauczyciela języka angielskiego w pełnym wymiarze godzin w Szkole Podstawowej nr (...) w G..

okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy z dnia 28 sierpnia 1996 r. – plik I k. 9 akt emerytalnych

Ubezpieczona od 02 września 1996 r. do 29 września 2012 r. zatrudniona była w I Liceum Ogólnokształcącym w G. na stanowisku nauczyciela języka angielskiego w pełnym wymiarze czasu pracy.

dowód: świadectwo pracy z dnia 29 sierpnia 2012 r. – plik I k. 22-24 akt emerytalnych

W spornym okresie od 01 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r. ubezpieczona była zatrudniona w I Liceum Ogólnokształcącym w G. i przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia.

dowód: świadectwo pracy z dnia 29 sierpnia 2012 r. – plik I k. 22-24 akt emerytalnych, zaświadczenie pracodawcy ubezpieczonej z dnia 28 sierpnia 2012 r. k. 4-5 verte akt emerytalnych

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych, aktach osobowych oraz w aktach sprawy, których prawdziwość nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do kwestionowania ich wiarygodności z urzędu.

Ustalenia faktyczne sąd poczynił w oparciu o dokumentację dostarczoną przez strony. Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania (z wyjątkiem świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach – o czym poniżej). Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie sądu okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonej pracy w szczególnych warunkach jako nauczyciel w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (świadectwo pracy, akta osobowe).

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie zdaniem Sądu wystąpiły przesłanki określone w art. 148¹ § 1 k.p.c., uzasadniające wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym, ponieważ po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów Sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, który sąd okręgowy uznał za wystarczający do dokonania wyczerpujących ustaleń faktycznych, sąd uznał odwołanie M. P. za zasadne.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664 j.t. ze zm.; dalej: ustawa o emeryturach pomostowych) rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wskazuje art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W myśl art. 23 ust. 1 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Bezsporne w sprawie było, że odwołująca się nie nabyła prawa do emerytury pomostowej ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to, czy M. P. posiada co najmniej 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a w szczególności, czy do w/w okresu pracy można zaliczyć okres przebywania wnioskodawczyni na urlopie dla poratowania zdrowia od 01 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r.

Stosownie do treści art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 j.t. ze zm.) nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze,

zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.), jak wynika z §1 rozporządzenia jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Zgodnie z §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie § 15 w/w rozporządzenia nauczyciel, wychowawca lub inny pracownik pedagogiczny wykonujący pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 pkt 1-7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1982 r. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 287, Nr 31, poz. 214 i z 1983 r. Nr 5 poz. 33), określoną w tej ustawie jako praca zaliczona do I kategorii zatrudnienia, nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w § 4 i jest uważany za wykonującego prace w szczególnym charakterze.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona domagała się zaliczenia okresu przebywania na urlopie dla poratowania zdrowia tj. od 01 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r. do okresu pracy w szczególnym charakterze wykonywanej przed 01 lipca 2004 r.

Organ rentowy kwestionował możliwość zaliczenia okresów zasiłkowych oraz okresu przebywania przez ubezpieczoną na urlopie dla poratowania zdrowia, przebytych przed dniem 01 stycznia 2009 r.

Sąd okręgowy podziela pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku dnia 5 maja 2005 r. Do okresu pracy w szczególnym charakterze, o którym mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26.1.1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.) wlicza się okresy niezdolności do pracy z powodu choroby i macierzyństwa oraz okresy urlopu udzielanego dla poratowania zdrowia sprzed 1.7.2004 r., to jest sprzed dnia wejścia w życie art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), dodanego ustawą z dnia 20.4.2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 121, poz. 1264).

Sąd okręgowy uznał, że ubezpieczona wykazała miarodajnymi i spójnymi dowodami, że w spornym w sprawie okresie wykonywała pracę o szczególnym charakterze. Wskazać należy również, że pozwany organ rentowy jedynie w sposób lakoniczny zarówno w zaskarżonej w sprawie decyzji z dnia 21 września 2018 r., jak i w odpowiedzi na odwołanie wskazał okresy, które nie zostały zaliczone przez pozwanego do okresu pracy o szczególnym charakterze.

W ocenie Sądu nie istnieją podstawy, aby w niniejszej sprawie nie można było zaliczyć okresu przebywania przez M. P. na urlopie dla poratowania zdrowia w okresie od 01 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r. do okresu pracy o szczególnym charakterze.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do rekompensaty do emerytury, określonej w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych.

SSO Wiesława Szulczewska